

**Рівненський державний
гуманітарний університет**

**Актуальні питання
психологічної науки**

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 17

Рівне - 2023

ББК 88

А 43

УДК 159.9

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. Вип. 17. Рівне: РДГУ, 2023. 106 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Воробійов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Павелків В.Р. – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету РДГУ;

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, академік АВШ, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ, перший проректор РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Ставицька О.Г. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ.

Друкується за рішенням вченої ради РДГУ (протокол № 6 від 22 червня 2023 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Найбільш близьким до поняття «автентичність» серед слів, більш звичних широкому колу людей, нам здається слово «щирість». Автентичність – це щирість, відкритість, чесність людини. Не тільки і не стільки по відношенню до інших людей, скільки по відношенню до себе самого, до того внутрішньому початку або «камертон», який Франкл називав совістю. Бути автентичним означає жити по совісті: не тільки «по совісті», але ще і «жити, тобто здійснювати те, що є внутрішньо виправданим, а не відмовлятися від цього. Прояв автентичності, «зустріч із самим собою» може відбутися у людини і лишитися поодиноким подією, якщо вона не інтегрує своє переживання, отриманий досвід у процес свого життя. І навпаки, автентичність в дії веде людину до більшої автентичності «за життя», – але разом з тим і робить її менш вільною. Людині, яка не відкрила власну автентичність, не так складно і не так важко зрадити себе, ніж людині більш автентичній. Зрозумілим вираженням автентичності є словосполучення «вірність самому собі».

Таким чином, автентичність – це якась справжність властивостей. Психологи використовують це поняття, маючи на увазі усвідомлення особистістю власних почуттів і переживань, її доступ до власної свідомості з різних сторін, цілісність цієї самої свідомості. Автентична людина (іншими словами це називається конгруентністю) є цілісною особистістю. Вона є сама собою без удаваності або «тікання» від власних страхів і залежностей. Прикладом свідомої неконгруентності може бути брехня, симуляція, інший вид облуди. Якщо таке явище проявляється незалежно від волі людини, воно являє собою психічний розлад.

Список використаних джерел

1. Зливков В. Л. Автентичність як метавластивість особистості. *Наукова конференція «Сучасний соціокультурний простір 2015» (16-18 вересня 2015 р.)*. К., 2015. С. 82-89.
2. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник О. М. Степанов. Київ. «Академвидав», 2006. 424 с.

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ФОРМУВАННЯ НОВИХ МОЛОДІЖНИХ СУБКУЛЬТУР

Павелків Віталій, доктор психологічних наук, професор, РДГУ

У сучасному цифровому віці соціальні мережі стали не тільки місцем спілкування, але й справжньою платформою для формування і розвитку нових молодіжних субкультур. Соціальні мережі відкривають безмежні

можливості для молодих людей, які відчують потребу в пошуку однодумців, виявленні індивідуальності та вираженні своїх інтересів. Перш за все, соціальні мережі надають молодим людям можливість зв'язку та спілкування з іншими, які поділяють їхні інтереси.

Раніше для знаходження себе в субкультурі молоді люди мусили досліджувати реальний світ і шукати спільноти, що відповідають їхнім уподобанням. Однак, соціальні мережі зробили цей процес набагато швидшим і доступнішим. Завдяки платформам, таким як Facebook, Instagram, Twitter та інші, молодь може легко знайти спільноту людей зі схожими інтересами, незалежно від їхнього місця проживання. Це сприяє формуванню нових субкультур, які залежно від інтересів можуть бути пов'язані з музикою, модою, спортом, технологіями та багатьма іншими сферами життя, а про формування агресивних та радикально налаштованих субкультур варто окремо поговорити, оскільки недавній приклад ПВК Редан продемонстрував саме негативний аспект молодіжних субкультур.

Мета дослідження - проаналізувати теоретичний компонент впливу соціальних мереж на формування нових молодіжних субкультур.

Тема впливу соціальних мереж на формування нових молодіжних субкультур є предметом досліджень багатьох науковців з різних галузей. Одними з таких науковців слід вважати: Денні Л. Хоукінс, Емі Брюннінг, Олівер Хайде, Ніколь Елліотт, Марк Девіс та інші.

Психологія впливу соціальних мереж на формування нових молодіжних субкультур є цікавим напрямом досліджень, оскільки вона допомагає розуміти, як ці мережі впливають на індивідуальні та колективні процеси формування субкультур.

Соціальні мережі можуть впливати на формування ідентичності молодих людей шляхом створення платформи для вираження і підтримки певних ідей, цінностей і інтересів. Вони допомагають молодіжним групам знаходити однодумців і встановлювати зв'язки, що сприяє формуванню та зміцненню субкультур. Вони забезпечують молодим людям можливість спілкування, обміну ідеями і впливу на один одного. Вони створюють платформу для колективної конструкції ідей, спільного створення контенту і формування спільної ідентичності в рамках субкультур.

Через поширення в соціальних мережах великої кількості інформації та зображень, які можуть впливати на формування молодіжних субкультур. Молодь може спостерігати і наслідувати певні стилі, моделі поведінки та ідеали, що сприяє формуванню нових субкультур. Однак використання соціальних мереж може мати вплив на психічне здоров'я молоді. Інтенсивне споживання контенту, порівняння з іншими та прагнення до соціальної

підтримки можуть створювати стрес та незадоволення, що може вплинути на формування субкультур та самооцінку молодих людей [1].

До негативних аспектів впливу соціальних мереж може віднести наступні:

- Гомогенізація та втрата різноманітності. Соціальні мережі можуть сприяти гомогенізації молодіжних субкультур, зводячи їх до загальноприйнятих стандартів і ідеалів. Це може призвести до втрати унікальності, творчості та різноманітності в субкультурах. В результаті суспільство може втратити джерело новаторства та культурного багатства.

- Комерціалізація та комерційний контроль. Соціальні мережі можуть бути використані для комерціалізації молодіжних субкультур. Компанії можуть спрямовувати свої рекламні зусилля на підлітків та молодь, намагаючись впливати на їхні цінності, стиль життя та споживацькі пристрасті. Це може призвести до втрати автентичності та злиття молодіжних субкультур з комерційними інтересами [2].

- Залежність та негативний вплив на здоров'я. Використання соціальних мереж може призвести до залежності від цих платформ. Молодь може проводити велику кількість часу, спостерігаючи життя інших людей, порівнюючи себе з ними та стикаючись зі стресом і незадоволенням. Це може мати негативний вплив на їх психічне благополуччя та здоров'я.

- Розповсюдження небезпечного контенту. Соціальні мережі можуть бути місцем поширення негативного та шкідливого контенту, такого як насильство, наркотики, екстремізм тощо. Молодь може бути вразливою до впливу цих небезпечних ідей і поведінки, що може призвести до формування негативних та шкідливих субкультур.

- Збільшення відстані між субкультурами та конфлікти. Завдяки соціальним мережам може виникати більша відстань та розділеність між різними молодіжними субкультурами. Відповідно, це може сприяти виникненню конфліктів та непорозумінь між ними, а також підсилювати стереотипи та ворожість [3].

Одним з ключових елементів впливу соціальних мереж на формування різних субкультур є їх швидке зростання через алгоритми програм. Достатньо лише декілька раз переглянути контент з певним змістом і додатки видаватимуть належну інформацію, що не потребує складних зусиль для налагодження комунікації, чим і відрізняється від живого спілкування.

Підсумовуючи вищезазначену інформацію, можна сказати, що соціальні мережі мають значний вплив на формування нових молодіжних субкультур. Вони створюють можливості для зв'язку, обміну ідеями та взаємодії між учасниками субкультур, які раніше могли б бути обмежені географічними чи соціальними факторами.

Враховуючи розмаїття субкультур та їхніх особливостей, важливо підкреслити, що вплив соціальних мереж на формування нових молодіжних субкультур є складним і має як позитивні, так і негативні аспекти. Дослідження в цій галузі є важливим, щоб розуміти вплив соціальних мереж на формування ідентичності, цінностей та соціальних зв'язків молоді.

Розвиток соціальних мереж та формування нових молодіжних субкультур мають значний вплив на сучасне суспільство. Варто звертати увагу на цей процес і спрямовувати його на підтримку позитивних аспектів самовираження, соціальної спільноти та ідентичності, забезпечуючи при цьому безпеку та здорове середовище для молоді.

Список використаних джерел

1. Іванченко Л. І., Молодіжні субкультури в сучасному світі. URL: <http://surl.li/isuky>
2. Сурвілайте Д. В., Специфіка формування молодіжних субкультур в умовах глобалізації. URL: <http://surl.li/isulh>]
3. Павелків В. Р. Вплив молодіжних субкультур на прояви рівня агресії у молодіжному середовищі. URL: <http://surl.li/isulv>

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ АРТ-ТЕРАПІЇ У ПРОЦЕСІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПОРАНЕНИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

**Павелків Віталій, доктор психологічних наук, професор, РДГУ
Оборська Аліна, здобувач ОС «магістр», 1 курс, РДГУ**

Кількарічний досвід роботи, а саме 5 років, дозволив дослідити вплив арт-терапевтичного методу психокорекції девіантної поведінки військових з різними пораненнями та з різними ступенями їх важкості. Співпраця з практикуючими психологами зробила арт терапію потужним інструментом під час реабілітації, що вкотре стало підтвердженням - творчість та мистецтво чудовий засіб вираження та розв'язання психологічних проблем.

Кожний сеанс арт терапії, а зокрема ізотерапії, став корисним інструментом, оскільки допомагав знизити рівень стресу та покращити психологічний стан кожного учасника групи.

Під час арт терапевтичних зустрічей вдалося максимально використати мистецтво для

Зміст

Вступ	3
Артемова О. Індивідуальна та групова робота з дітьми-переселенцями.....	4
Артемова О. Компетенції фахівців для надання допомоги вимушено переселеним особам, сім'ям з дітьми.....	9
Бабак К. Особливості соціальної адаптації дитини до шкільного навчання..	11
Демчук О. Сутність автентичності у психологічному просторі	13
Павелків В. Вплив соціальних мереж на формування нових молодіжних субкультур	15
Павелків В., Оборська А. Використання методів арт терапії у процесі реабілітації девіантної поведінки поранених військовослужбовців	18
Павелків В., Приступлюк С. Психокорекція агресивної поведінки підлітків засобами арт-терапії.....	20
Романюк В. Психічна травма особистості: психофізіологічні та клінічні аспекти	22
Рудюк О. Особливості професійної підготовки майбутніх психологів	25
Басалига Т. Метод десенсибілізації (EMDR) як засіб подолання посттравматичного стресового розладу (ПТСР) у учасників збройних конфліктів	27
Борак О. Життестійкість у системі професійно важливих якостей майбутніх психологів.....	30
Войціховська Я. Психологічні аспекти професійного становлення майбутнього фахівця.....	32
Гаврилюк О. Клієнт-центрована психотерапія К. Роджерса у роботі з людьми з відхиленням у психічному розвитку	34
Гаврилюк О. Особливості самоставлення як чинник ефективності комунікації у юнацькому віці	37
Ганцева М. Психологічні прояви тривожності у студентської молоді під час воєнних дій.....	39
Горбатюк О. Особливості профілактики девіантної поведінки у підлітковому віці	41
Гуцало А. Психологічна допомога вимушено переселеним особам, сім'ям з дітьми.....	43
Даєр І. Психологічні основи розвитку резильєнтності молоді в умовах закладу вищої освіти.....	45
Дивульська К. Особливості роботи психолога у школі в умовах воєнного стану	47
Єфімова М. Психологічна допомога постраждалим дітям внаслідок військового конфлікту в Україні	50
Загородський Д. Психологічні чинники прояву любові у подружніх парах ..	53

Зінчук І. Особливості роботи психолога з дітьми з особливими потребами старшого дошкільного віку.....	55
Ковалець А. Дослідження психосоціальної стійкості до стресу у здобувачів вищої освіти.....	57
Конончук А. Сім'я як чинник становлення самооцінки особистості.....	60
Котляр О. Аналіз самотності як соціально-психологічного явища	62
Котляр О. Психологічні особливості переживання самотності в юнацькому віці	64
Лашта А. Асертивна поведінка як адаптивна копінг-стратегія в юнацькому віці	68
Лісняк Б. Вплив засобів масової комунікації на рівень тривожності в умовах воєнного часу	69
Максимюк В. Соціально-психологічні чинники життєстійкості онкологічно хворих осіб.....	72
Михайлова А. Психологічний супровід обдарованих дітей в закладах освіти.....	74
Мартюченко К. Фасилітація як феномен у вітчизняній психологічній науці	77
Мовчко О. Копінг-стратегії як інструмент подолання наслідків стресу	80
Панова О. Проблеми психологічного вивчення вітчизняної сфери трудової зайнятості.....	81
Парфенчук О. Соціально-психологічна профілактика конфліктної взаємодії старших підлітків	84
Парчук Т. Психологічна готовність молоді до сімейного життя	86
Семенюк В. Психологічний супровід дітей раннього віку із загальною затримкою мовленнєвого розвитку	88
Ткач У.-М. Соціально-психологічні особливості особистості підлітків з девіантною поведінкою	90
Ткачук О. Психолого-педагогічна технологія як ефективний метод зниження підвищеної сугестивності у підлітковому віці	92
Томко М. Діагностика та корекція емоційних порушень у дітей старшого шкільного віку.....	94
Циценя Д. Методи діагностики соціального інтелекту майбутніх психологів	96
Шевчук А. Подолання підвищеної тривожності підлітків методами когнітивно-поведінкової терапії.....	98
Шепель Т. Залежність ступеню емоційного вигорання лікарів від особистісних змінних (на прикладі локусу контролю та професійної мотивації).....	102
Зміст	105

Електронне видання

Актуальні питання психологічної науки.
Альманах студентського наукового товариства

Випуск 17

Наукове редагування – доц. Романюк В.Л.
Відповідальний за випуск – проф. Воробйов А.М.

Формат 60x80/16. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк арк. 5,4.